USNESENÍ

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Pavla Molka a soudců JUDr. Radana Malíka a JUDr. Barbary Pořízkové v právní věci žalobkyně: **T. T. H. N.**, zast. JUDr. Irenou Slavíkovou, advokátkou se sídlem Wenzigova 1871/5, Praha 2, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra**, se sídlem Nad Štolou 936/3, Praha 7, o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 3. 3. 2023, č. j. OAM-851/ZA-ZA11-D02-2022, v řízení o kasační stížnosti žalobkyně proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 16. 5. 2023, č. j. 21 Az 16/2023-28,

takto:

I. Kasační stížnost **se odmítá** pro nepřijatelnost.

II. Žádný z účastníků **nemá právo** na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci

[1] Žalovaný rozhodnutím uvedeným v záhlaví shledal nepřípustnou žádost žalobkyně o udělení mezinárodní ochrany dle § 10a odst. 1 písm. b) zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o azylu“), a řízení o této žádosti zastavil dle § 25 písm. i) tohoto zákona. Dále ve výroku konstatoval, že státem určeným k posouzení dané žádosti podle čl. 3 nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 604/2013, ze dne 26. 6. 2013, kterým se stanoví kritéria a postupy pro určení členského státu příslušného k posuzování žádosti o mezinárodní ochranu podané státním příslušníkem třetí země nebo osobou bez státní příslušnosti v některém z členských států (dále jen „nařízení Dublin III“), je Francouzská republika.

[2] Žalobkyně proti tomuto rozhodnutí podala žalobu k Městskému soudu v Praze (dále jen „městský soud“), který ji zamítl rozsudkem uvedeným v záhlaví. Dospěl k závěru, že žalovaný řádně vyhodnotil kritéria nařízení Dublin III. Žalobkyně byla v době podání žádosti o mezinárodní ochranu držitelkou víza vydaného Francií, která je proto dle čl. 12 odst. 2 nařízení Dublin III příslušným státem pro posouzení její žádosti.

[3] Žalovaný se dle městského soudu řádně zabýval i možnou existencí systémových nedostatků ve francouzském azylovém řízení. K posouzení této otázky si vyžádal Informaci oddělení azylové a migrační politiky (dále jen „OAMP“) ze dne 21. 12. 2021. Městský soud souhlasil se závěrem žalovaného, že systémové nedostatky francouzského azylového řízení

nebyly deklarovány ze strany Soudního dvora Evropské unie či jiných orgánů EU, Evropského soudu pro lidská práva či Úřadu Vysokého komisaře OSN pro uprchlíky. Tvrzení ohledně dopadů sociálních bouří ve Francii žalobkyně ničím nedoložila. Městský soud dále neshledal důvodnou námitku ohledně možné aplikace čl. 17 nařízení Dublin III, díky které by žalovaný mohl posoudit žalobčinu žádost i přes svou nepříslušnost.

[4] K námitce ohledně podnikání na území ČR městský soud uvedl, že vzhledem k tomu, že žalobkyně a její dcera přijely do ČR až v srpnu 2022, nepředstavuje žalobčino podnikání natolik zásadní okolnost, aby zpochybnila závěry žalovaného. Z tohoto důvodu městský soud neprováděl důkaz výpisem z obchodního rejstříku.

II. Obsah kasační stížnosti žalobkyně a vyjádření žalovaného

[5] Žalobkyně (dále jen „stěžovatelka“) napadla rozsudek městského soudu kasační stížností, jejíž důvody podřadila pod § 103 odst. 1 písm. a) a d) zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“).

[6] Přijatelnost kasační stížnosti stěžovatelka spatřuje ve své a dceřině situaci, jelikož nemohou bezpečně odcestovat do země původu a získat pobytové oprávnění v ČR. Stěžovatelka se zde též stala jedinou společnicí a jednatelkou obchodní společnosti, a proto je její osobní přítomnost nezbytná k řízení společnosti. Dále upozorňuje na složitou situaci uprchlíků ve Francii. Stěžovatelka nechce sebe a svoji dceru vystavit šikaně, umístění v nevyhovujícím táboře bez možnosti získání zaměstnání, když v ČR může podnikat a má zde zajištěno bydlení pro sebe i pro dceru.

[7] Městský soud nesprávně neprovedl důkaz výpisem z obchodního rejstříku. Podnikání stěžovatelky je zásadní okolnost související s rodinným a osobním životem stěžovatelky.

[8] Stěžovatelka dále nesouhlasí se závěrem, že státem příslušným k posouzení její žádosti je Francie. Na území tohoto státu nikdy nevstoupila a nemá v něm ani sociální či rodinné vazby. Naopak v ČR má možnost podnikat. Městský soud sice uvedl, že z ničeho nevyplývají možné nedostatky francouzského azylového řízení, nicméně následně o závažných nedostatcích hovořil, když zmínil nedostatečnou kapacitu azylových středisek, policejní šikanu, omezený přístup na pracovní trh, přístup do všeobecného zdravotního pojištění, vzpoury, hladovky a sebevraždy žadatelů o mezinárodní ochranu v důsledku nedostatečné psychologické péče. Francie v současnosti čelí velké migrační vlně a sociálním bouřím a posouzení žádosti stěžovatelky proto nejspíš neproběhne bez zjevných nedostatků a rizik. Z tohoto důvodu nelze postupovat dle čl. 12 nařízení Dublin III.

[9] Dle stěžovatelky má být na danou věc použit čl. 17 nařízení Dublin III, který žalovanému umožňuje posoudit její žádost. V tomto ustanovení nejsou výslovně uvedeny podmínky jeho použitelnosti. Výkladem lze dojít k závěru, že důvodem mohou být individuální okolnosti případu jako pracovní, kulturní, sociální a rodinné vazby, které stěžovatelka má na území ČR. Tyto okolnosti však správní orgán nezjišťoval, ačkoliv mu to ukládá § 50 zákona č. 500/2004 Sb., správního řádu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“). Stěžovatelce nebyly podmínky žadatelů o azyl ve Francii předestřeny při pohovoru se žalovaným. V opačném případě by nevyjádřila ochotu do Francie odjet.

[10] Žalovaný ve vyjádření ke kasační stížnosti navrhl její odmítnutí pro nepřijatelnost nebo zamítnutí pro nedůvodnost. Jeho rozhodnutí bylo vydáno v souladu s právními předpisy a rovněž byly shromážděny relevantní podklady pro rozhodnutí. Stěžovatelka byla v době podání žádosti o mezinárodní ochranu držitelkou víza vydaného Francií, proto je v jejím případě nezbytné aplikovat kritérium dle čl. 12 odst. 2 nařízení Dublin III. Žalovaný se při svém posouzení také zabýval otázkou, zda existují závažné důvody se domnívat, že ve francouzském azylovém řízení existují systémové nedostatky.

III. Posouzení Nejvyšším správním soudem

[11] Nejvyšší správní soud (dále též „NSS“) posoudil kasační stížnost v mezích jejího rozsahu a uplatněných důvodů a zkoumal, zda napadený rozsudek netrpí vadami, k nimž by musel přihlédnout z úřední povinnosti (§ 109 odst. 3 a 4 s. ř. s.).

[12] Po konstatování přípustnosti kasační stížnosti se NSS ve smyslu § 104a odst. 1 s. ř. s. zabýval otázkou, zda kasační stížnost svým významem podstatně přesahuje vlastní zájmy stěžovatelky. Není-li tomu tak, NSS takovou kasační stížnost odmítne jako nepřijatelnou. Institut nepřijatelnosti a jeho dopady do soudního řízení správního NSS podrobně vyložil v usnesení ze dne 26. 4. 2006, č. j. 1 Azs 13/2006-39, č. 933/2006 Sb. NSS, ve kterém interpretoval neurčitý právní pojem *„přesah vlastních zájmů stěžovatele“*. O přijatelnou kasační stížnost se dle tohoto usnesení může jednat v následujících typových případech: (1) kasační stížnost se dotýká právních otázek, které dosud nebyly vůbec nebo nebyly plně vyřešeny judikaturou NSS; (2) kasační stížnost se týká právních otázek, které jsou dosavadní judikaturou řešeny rozdílně; (3) kasační stížnost bude přijatelná pro potřebu učinit judikaturní odklon; (4) pokud by bylo v napadeném rozhodnutí krajského soudu shledáno zásadní pochybení, které mohlo mít dopad do hmotněprávního postavení stěžovatele.

[13] Stěžovatelka spatřuje přijatelnost kasační stížnosti v individuálních okolnostech svého případu a ve složité situaci žadatelů o azyl ve Francii. NSS neshledal v tvrzených skutečnostech důvod pro posouzení kasační stížnosti jako přijatelné. Na stěžovatelčiny námitky poskytuje odpověď ustálená judikatura, na kterou NSS odkazuje níže.

[14] Vzhledem k tomu, že stěžovatelka uplatnila v kasačních stížnostech také důvod podle § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s., zabýval se NSS nejprve tímto důvodem a pro stručnost odkazuje na judikaturu ohledně posouzení toho, jaké vady naplňují tento kasační důvod (viz např. rozsudky NSS ze dne 4. 12. 2003, č. j. 2 Ads 58/2003-75, č. 133/2004 Sb. NSS, nebo ze dne 18. 10. 2005, č. j. 1 Afs 135/2004-73, č. 787/2006 Sb. NSS). Dle stěžovatelky městský soud na jedné straně uvádí, že z ničeho nevyplývají systémové nedostatky francouzského azylového řízení, na druhé straně hovoří o konkrétních nedostatcích. NSS neshledává napadený rozsudek vnitřně rozporným. Městský soud zopakoval obsah informace OAMP ze dne 21. 12. 2021, ze které vyplývají dílčí nedostatky francouzského azylového řízení, nicméně v bodech 17. a 18. napadeného rozsudku vysvětlil, z jakého důvodu nelze hovořit o nedostatcích systémových.

[15] Ohledně posouzení otázky možných systémových nedostatků azylového řízení v členském státě, do kterého má být žadatel přemístěn, platí, že tuto úvahu je žalovaný povinen provést v každém rozhodnutí o přemístění žadatele (viz rozsudek NSS ze dne

25. 2. 2015, č. j. 1 Azs 248/2014-27). Závěry o tom, zda přemístění žadatele nebrání systémové nedostatky v azylovém řízení příslušného členského státu, musí mít oporu ve zprávách o fungování azylového systému v tomto státě, případně v dalších podkladech, které budou obsaženy ve správním spise (srov. rozsudek NSS ze dne 12. 1. 2017, č. j. 5 Azs 229/2016-44, č. 3560/2017 Sb. NSS). Žalovaný danou úvahu provedl na straně čtvrté napadeného rozhodnutí, přičemž vycházel z informace OAMP Francie ze dne 21. 12. 2021, která je součástí správního spisu. Závěr o neexistenci systémových nedostatků francouzského azylového řízení potvrzuje rozsudek NSS ze dne 30. 6. 2022, č. j. 5 Azs 165/2020-17, nebo usnesení ze dne 25. 8. 2021, č. j. 1 Azs 119/2021-55. Stěžovatelka namítá, že Francie čelí velké imigrační vlně a sociálním bouřím. K této námitce však již městský soud v bodě 17. napadeného rozsudku uvedl, že stěžovatelka toto tvrzení ničím nedokládá. Posouzení možných systémových nedostatků francouzského azylového řízení provedené žalovaným lze proto považovat za souladné s ustálenou judikaturou.

[16] Užitím čl. 17 nařízení Dublin III, kterého se stěžovatelka dovolává, se NSS zabýval již mnohokrát (srov. např. rozsudky ze dne 5. 1. 2017, č. j. 2 Azs 222/2016-24, či ze dne 18. 5. 2016, č. j. 6 Azs 67/2016-34, č. 3447/2016 Sb. NSS, nebo usnesení ze dne 28. 7. 2016, č. j. 9 Azs 118/2016-36, či nověji ze dne 31. 5. 2023, č. j. 2 Azs 26/2023-51). V rozsudku č. j. 2 Azs 222/2016-24 NSS uvedl, že *„užití diskrečního oprávnění podle čl. 17 odst. 1 nařízení Dublin III má být vyhrazeno jen vskutku výjimečným případům, kterých bude v porovnání s celkovým obvyklým počtem řešených žádostí o azyl výrazná menšina“*. Za takový případ lze považovat situaci, kdy má žadatel o mezinárodní ochranu k ČR zvláštní vztah anebo pokud by aplikace určené příslušnosti jiného členského státu mohla mít nežádoucí důsledky jiné než takové, s nimiž nařízení Dublin III typově počítá. Ve výše uvedeném rozsudku č. j. 5 Azs 229/2016-44 NSS vyslovil, že pokud *„v řízení vyvstanou takové okolnosti, které by mohly mít určitou relevanci z hlediska uvážení žalovaného o případném použití diskrečního ustanovení čl. 17 nařízení Dublin III, má správní orgán povinnost nepoužití uvedeného ustanovení alespoň stručně odůvodnit tak, aby měly správní soudy možnost v souladu s § 78 odst. 1 s. ř. s. a s výše citovanou judikaturou přezkoumat, zda žalovaný v tomto případě nepřekročil zákonem stanovené meze správního uvážení nebo je nezneužil.“*

[17] Žalovaný se situací stěžovatelky zabýval na straně čtvrté napadeného rozhodnutí, kde uvedl, že stěžovatelka nemá na území ČR rodinné vazby, které by mohly odůvodnit užití čl. 17 nařízení Dublin III. Tento závěr stěžovatelka nijak nevyvrací. Skutečnost, že se svou zletilou dcerou pobývá pouze několik měsíců na území ČR, bez dalšího neodůvodňuje užití čl. 17 nařízení Dublin III. Námitku ohledně podnikání na území ČR stěžovatelka poprvé uvedla v žalobě, přičemž městský soud v bodě 21. napadeného rozsudku uvedl, že stěžovatelka přijela do ČR teprve v srpnu 2022, tudíž její podnikání nelze považovat za natolik zásadní. Z tohoto důvodu též městský soud neprovedl jako důkaz výpis z obchodního rejstříku, jelikož nerozporoval pravdivost tvrzení ohledně stěžovatelčina podnikání.

[18] Stěžovatelka dále obecně namítá porušení několika ustanovení správního řádu. Tato námitka je shodná s námitkou uplatněnou v žalobě, se kterou se již vypořádal městský soud v bodě 20. napadeného rozsudku a stěžovatelka neuvádí argumentaci, která by mohla jeho závěr vyvrátit.

IV. Závěr a náklady řízení

[19] Nejvyšší správní soud kasační stížnost jako nepřijatelnou odmítl podle § 104a s. ř. s.

[20] O náhradě nákladů řízení soud rozhodl podle úspěchu ve věci v souladu s § 60 odst. 1 větou první s. ř. s. ve spojení s § 120 s. ř. s. (k tomu srov. usnesení rozšířeného senátu ze dne 25. 3. 2021, č. j. 8 As 287/2020-33, č. 4170/2021 Sb. NSS). Stěžovatelka ve věci neměla úspěch, a proto nemá právo na náhradu nákladů řízení. Žalovanému, který by jinak měl právo na náhradu nákladů řízení, žádné náklady v řízení o kasační stížnosti nevznikly. Žádný z účastníků proto nemá právo na náhradu nákladů řízení.

P o u č e n í : Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 19. července 2023

JUDr. Pavel Molek
předseda senátu